

Andrzej Zygmunt Hrynkiewicz 29 V 1925–13 X 2016

Prof. Andrzej Hrynkiewicz, fizyk, zmarł w Krakowie 13 października 2016 r. w wieku 91 lat. Urodził się 29 maja 1925 r. w Wilnie, w czasie wojny był żołnierzem Armii Krajowej o pseudonimie „Żbik”, uczestnikiem Akcji „Burza”. Po zajęciu Wilna przez Armię Czerwoną został aresztowany i zesłany do obozu pracy w kopalni węgla w Donbasie.

Zwolniony pod koniec 1945 r., wrócił do Wilna, a następnie przyjechał do Polski. Studia rozpoczął na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku 1946, nieco później, pod wpływem prof. Henryka Niewodniczańskiego, przeniósł się na Uniwersytet Jagielloński.

Na początku swej kariery fizyka Hrynkiewicz zbudował – w budynku Instytutu Fizyki, mieszczącym się wówczas w Collegium Witkowskiego – osiągający napięcie do 800 000 volt mały akcelerator Van de Graafa. Później zajmował się spektroskopią jądrową, również jej zastosowaniami w badaniach skondensowanej fazy materii. Stworzył pierwsze w Polsce laboratorium magnetycznego rezonansu jądrowego oraz również pierwsze w Polsce laboratorium efektu Mössbauera.

Był profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego i Instytutu Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN w Krakowie, dyrektorem Instytutu Fizyki UJ, dyrektorem krakowskiego Instytutu Fizyki Jądrowej, pełnomocnym przedstawicielem polskiego rządu w Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej i wicedyrektorem tegoż Instytutu, przewodniczącym Rady ds. Atomistyki.

Był też znakomitym wykładowcą, popularyzatorem nauki o ochronie środowiska oraz propagatorem i gorącym zwolennikiem wykorzystania energii jądrowej w energetyce.

Uzyskał doktoraty honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz

Zjednoczonego Instytutu Badań Jądrowych w Dubnej. Został wybrany – między innymi – na członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk, członka czynnego Polskiej Akademii Umiejętności, członka tytularnego Académie Européenne des Sciences, des Arts et des Lettres.

W 2005 r. został odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski „w uznaniu wybitnych zasług dla nauki polskiej, za osiągnięcia w pracy badawczej w dziedzinie energetyki jądrowej”.

Andrzej Fuliński